Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 14. januára 2021 [1]

Vec C-762/19

SIA „CV-Online Latvia“
proti
SIA „Melons“

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Krajský súd Riga, občianskoprávne kolégium, Lotyšsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právna ochrana databáz – Smernica 96/9/ES – Článok 7 – Právo ‚sui generis‘ zostavovateľov databáz – Zákaz ‚extrakcie‘ a ‚reutilizácie‘ celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti bez povolenia zostavovateľa vzťahujúci sa na akékoľvek tretie osoby – Databáza dostupná na internetovej stránke – Zobrazovanie hypertextového odkazu na túto stránku a metatagov obsahujúcich informácie nachádzajúce sa v databáze zo strany prevádzkovateľa vyhľadávača“

Úvod

1. Spomedzi práv duševného vlastníctva je právo *sui generis* na ochranu databáz jedným z najmladších. Jeho zavedenie súvisí s digitalizáciou a nástupom internetu. Vďaka exponenciálnemu nárastu množstva informácií prístupných prostredníctvom digitálnych technológií sa totiž usporadúvanie týchto informácií v databázach, do ktorých možno nahliadať online, stalo osobitne užitočným, a teda aj ekonomicky prínosným. Zároveň je v digitálnom prostredí mimoriadne ľahké vytvoriť dokonalú kópiu údajov z databázy za minimálne náklady, a tak neoprávnene ťažiť z úsilia iných osôb. V práve Únie bol teda zavedený mechanizmus ochrany.

2. Je pravda, že databázy môžu byť v práve členských štátov chránené autorským právom. Táto ochrana však zvyčajne vyžaduje určitý stupeň pôvodnosti vo výbere alebo usporiadaní údajov. Aby však bola databáza užitočná, musí byť v čo najväčšej miere vyčerpávajúca a údaje musia byť usporiadané podľa poradia relevantného pre typ dotknutých údajov, t. j. abecedne, chronologicky alebo inak, aby bolo možné ľahko nájsť vyhľadávané údaje, pretože to je prvoradým cieľom databázy. Preto vo väčšine situácií výber materiálov databázy ani ich usporiadanie nemôžu byť pôvodné. [2] Okrem toho, aj keď štruktúra databázy môže byť chránená autorským právom, nie je to tak v prípade jej obsahu, ibaže by bol sám osebe pôvodný.

[1] Jazyk prednesu: francúzština.

[2] Pozri najmä DERCLAYE, E.: *The Legal Protection of Databases: A Comparative Analysis*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2008, s. 44 – 47.

3. Z tejto potreby inej ochrany, než je ochrana samotným autorským právom, sa v práve Únie zrodilo právo *sui generis* na ochranu databáz. Cieľom práva *sui generis*, ktoré sa často prirovnáva k právu súvisiacemu s autorským právom [3], je chrániť vklady zostavovateľa databázy do získania, overenia, alebo prezentácie jej obsahu. Keďže sa právo *sui generis* nachádza niekde na hranici medzi právom duševného vlastníctva a právom v oblasti nekalej hospodárskej súťaže [4], vyžaduje obozretné vyváženie legitímnych záujmov zostavovateľov databáz na ochrane možností navrátenia ich vkladov na jednej strane a záujmu používateľov a konkurentov týchto výrobcov o prístup k nespracovaným informáciám a o možnosti vytvárať inovatívne produkty založené na týchto informáciách na strane druhej.

4. Prejednávaná vec, ktorá sa týka takéhoto vyváženia, stavia proti sebe tvorcu databázy, v tomto prípade databázy pracovných ponúk, a zberača obsahu na internete, ktorý umožňuje vyhľadať takéto ponuky uvedené na rôznych internetových stránkach. [5] Otázkou bude najmä to, či je riešenie, ku ktorému dospel Súdny dvor v súvislosti s „meta-vyhľadávačmi“ [6], uplatniteľné na prejednávanú vec. Táto vec tiež poskytne príležitosť rozvinúť a spresniť toto riešenie vzhľadom na pravidlá hospodárskej súťaže, a to najmä tie, ktoré sa týkajú nekalej súťaže a zneužitia dominantného postavenia.

Právny rámec

Právo Únie

5. Podľa článku 1 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz [7]:

„1. Táto smernica sa vzťahuje na právnu ochranu databáz v akejkoľvek forme.

2. Na účely tejto smernice sa ‚databázou‘ rozumie zbierka nezávislých diel, údajov alebo iných nezávislých materiálov systematicky alebo metodicky usporiadaných a individuálne prístupných elektronickými alebo inými prostriedkami.“

6. Článok 7 tejto smernice, ktorý sa nachádza v jej kapitole III s názvom „Právo *sui generis*“, stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia pre zostavovateľa databázy, ktorá vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia, alebo prezentácie jej obsahu, právo zamedziť konaniam spočívajúcim extrakcii alebo reutilizácii celého obsahu databázy alebo kvalitatívne či kvantitatívne vyhodnotenej podstatnej časti z nej.

2. Na účely tejto kapitoly:

a) ‚extrakcia‘ znamená trvalý alebo dočasný transfer celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti na ďalší nosič, a to akýmkoľvek prostriedkom alebo akoukoľvek formou;

[3] Pozri DERCLAYE, E.: c. d., s. 53 a 54.

[4] Pozri DERCLAYE, E.: c. d., s. 53.

[5] Pozri bod 25 vyššie.

[6] Rozsudok z 19. decembra 2013, Innoweb (C-202/12, ďalej len „rozsudok Innoweb“, EU:C:2013:850).

[7] Ú. v. ES L 77, 1996, s. 20; Mim. vyd. 13/015, s. 459.

b) ‚reutilizácia' znamená akúkoľvek formu sprístupnenia verejnosti celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti rozširovaním duplikátov, nájmom, priamym prepojením alebo inými formami prenosu. Prvý predaj duplikátu databázy v rámci [Únie] majiteľom práva alebo s jeho súhlasom vyčerpáva právo kontrolovať ďalší predaj tohto duplikátu v rámci [Únie].

…

5. Opakovaná alebo systematická extrakcia alebo reutilizácia nepodstatných častí obsahu databázy zahŕňujúca konanie, ktoré je v rozpore so zvyčajným využívaním databázy alebo ktoré neprimerane poškodzuje oprávnené záujmy zostavovateľa databázy, nie sú dovolené."

7. Nakoniec v zmysle článku 13 uvedenej smernice:

„Táto smernica nemá vplyv na ustanovenia… týkajúce sa… právnych predpisov o obmedzujúcich praktikách a nekalej súťaži…"

Lotyšské právo

8. Ustanovenia smernice 96/9 týkajúce sa práva *sui generis* boli prebraté do lotyšského práva § 57 až 62 Autortiesību likums (zákon o autorskom práve) zo 6. apríla 2000[8], zmeneného zákonom z 22. apríla 2004[9].

Skutkový stav, konanie a prejudiciálne otázky

9. SIA CV-Online Latvia (ďalej len „CV-Online") je spoločnosť založená podľa lotyšského práva, ktorá prevádzkuje internetovú stránku „CV.lv". Súčasťou tejto stránky je databáza vyvinutá a pravidelne aktualizovaná spoločnosťou CV-Online, ktorá obsahuje inzeráty na voľné pracovné miesta uverejnené zamestnávateľmi.

10. Stránka „CV.lv" je navyše vybavená metatagmi (meta tags) typu „mikrodát" (microdata) v súlade s terminológiou vytvorenou iniciatívou Schema.org konzorcia štyroch hlavných internetových vyhľadávačov[10]. Tieto metatagy nie sú viditeľné pri otvorení internetovej stránky spoločnosti CV-Online. Umožňujú internetovým vyhľadávačom lepšie identifikovať obsah každej stránky na účely ich správneho indexovania. To má význam pre umiestnenie stránky vo výsledkoch vyhľadávania vykonaného pomocou vyhľadávača. V prípade internetovej stránky spoločnosti CV-Online obsahujú tieto metatagy pre každý inzerát o voľnom pracovnom mieste, ktorý sa nachádza v databáze, nasledujúce kľúčové slová: „označenie pozície", „názov podniku", „miesto výkonu práce" a „dátum uverejnenia inzerátu".

11. SIA Melons, ktorá je tiež spoločnosť založená podľa lotyšského práva, prevádzkuje internetovú stránku „KurDarbs.lv", ktorá je vyhľadávačom špecializovaným na inzeráty o voľných pracovných miestach. Tento vyhľadávač umožňuje vyhľadávanie na viacerých internetových stránkach obsahujúcich inzeráty na voľné pracovné miesta, a to podľa rôznych kritérií, medzi ktoré patrí aj typ pozície a miesto výkonu práce. Prostredníctvom hypertextových odkazov stránka „KurDarbs.lv" presmeruje užívateľov na internetové stránky, na ktorých boli vyhľadávané

8 *Latvijas Vēstnesis*, 2000, č. 148/150.

9 *Latvijas Vēstnesis*, 2004, č. 69.

10 Bing, Google, Yahoo a Yandex.

informácie pôvodne uverejnené, vrátane stránky spoločnosti CV-Online. Metatagy, ktoré CV-Online zadala do programovacieho kódu svojej internetovej stránky, sa zobrazujú aj vo výsledkoch nájdených použitím internetového vyhľadávača spoločnosti Melons.

12. Keďže sa CV-Online domnievala, že došlo k porušeniu jej práva *sui generis*, podala proti spoločnosti Melons žalobu. Tvrdí, že konanie spoločnosti Melons spočíva v „extrakcii" a „reutilizácii" podstatnej časti obsahu databázy nachádzajúcej sa na stránke „CV.lv". Prvostupňový súd konštatoval porušenie predmetného práva z dôvodu, že došlo k „reutilizácii" databázy.

13. Melons podala proti rozsudku prvostupňového súdu odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Zdôrazňuje, že jej internetová stránka neposkytuje priame prepojenie, to znamená, že nefunguje „v reálnom čase". Táto spoločnosť navyše tvrdí, že treba rozlišovať medzi stránkou „CV.lv" a databázou, ktorú táto stránka obsahuje. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že práve metatagy použité spoločnosťou CV-Online spôsobujú, že informácie o pracovných ponukách sa objavia vo výsledkoch nájdených pomocou vyhľadávača „KurDarbs.lv". Tieto metatagy však nie sú súčasťou databázy.

14. Za týchto okolností Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Krajský súd Riga, občianskoprávne kolégium, Lotyšsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa činnosť žalovanej, ktorá spočíva v presmerovaní koncového používateľa prostredníctvom hypertextového odkazu na internetovú stránku žalobkyne, kde možno nahliadnuť do databázy inzerátov voľných pracovných miest, vykladať v tom zmysle, že spadá pod definíciu ‚reutilizácie' podľa článku 7 ods. 2 písm. b) [smernice 96/9], konkrétne pod reutilizáciu databázy inou formou prenosu?

2. Majú sa informácie obsiahnuté v metatagoch, ktoré sa zobrazujú vo vyhľadávači žalovanej, vykladať v tom zmysle, že spadajú pod definíciu ‚extrakcie' podľa článku 7 ods. 2 písm. a) [smernice 96/9], konkrétne pod trvalý alebo dočasný transfer celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti na ďalší nosič, a to akýmkoľvek prostriedkom alebo akoukoľvek formou?"

15. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol Súdnemu dvoru doručený 17. októbra 2019. Písomné pripomienky predložili účastníci konania vo veci samej, lotyšská vláda a Európska komisia. Tie isté oprávnené subjekty boli zastúpené aj na pojednávaní, ktoré sa konalo 22. októbra 2020.

Analýza

16. Vnútroštátny súd kladie dve prejudiciálne otázky týkajúce sa extrakcie a prípadnej reutilizácie databázy spoločnosti CV-Online zo strany spoločnosti Melons. Mám však obavy, že takto formulované otázky prehliadajú skutočné právne problémy spojené jednak s používaním databázy spoločnosti CV-Online zo strany spoločnosti Melons, a jednak s tým, že CV-Online odmieta strpieť toto používanie. Podľa môjho názoru je teda potrebné preformulovať tieto otázky s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď. [11]

[11] Pozri bod 28 nižšie.

17. Okrem toho je tento návrh na začatie prejudiciálneho konania založený na predpoklade, že v tejto veci ide o databázu chránenú právom *sui generis* zaručeným v ustanoveniach kapitoly III smernice 96/9 bez zmienky o tom, že by vnútroštátne súdy v tejto súvislosti uviedli akékoľvek zistenia. Analýza podmienok tejto ochrany za okolností prejednávanej veci by však mohla byť užitočná na účely posúdenia prípadného zásahu do práv priznaných týmito ustanoveniami.

O existencii chránenej databázy

18. Pripomínam, že článok 1 ods. 2 smernice 96/9 vymedzuje databázu ako „zbierk[u] nezávislých diel, údajov alebo iných nezávislých materiálov systematicky alebo metodicky usporiadaných a individuálne prístupných elektronickými alebo inými prostriedkami“. Súdny dvor už mal príležitosť rozhodnúť, že pojem „nezávislé materiály“ treba chápať ako „materiál[y], ktoré možno od seba oddeliť bez toho, aby bola dotknutá hodnota ich informačného, literárneho, umeleckého hudobného alebo iného obsahu“ [12]. Inými slovami, tieto materiály musia mať „samostatnú informačnú hodnotu“ [13]. Databáza musí navyše obsahovať „technický prostriedok ako elektronický, elektromagnetický alebo elektrooptický proces…, alebo iný prostriedok…, ktoré umožňujú lokalizáciu každého nezávislého materiálu v databáze“ [14]. Vhodným prvkom databázy je teda lokalizovateľný a prístupný materiál tejto databázy, ktorý má samostatnú informačnú hodnotu.

19. Pokiaľ ide o ochranu databázy prostredníctvom práva *sui generis*, táto ochrana sa v súlade s článkom 7 ods. 1 smernice 96/9 uplatní iba vtedy, ak databáza vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia, alebo prezentácie jej obsahu. [15] Cieľom práva *sui generis* je totiž chrániť vklady zostavovateľa databázy do jej vytvorenia. [16] Keďže ide o otázku skutkových okolností, prináleží vnútroštátnym súdom posúdiť, či databáza, ktorej ochrana sa požaduje, vykazuje takýto vklad. Toto posúdenie je však dôležité z hľadiska výkladu smernice 96/9 a uplatnenia ustanovení, ktoré ju preberajú, pretože prípadný zásah do práva *sui generis* zavedeného touto smernicou sa musí analyzovať nie z hľadiska databázy *in abstracto*, ale z hľadiska tohto vkladu. [17]

20. Okrem toho, aj keď smernica 96/9 nedefinuje pojem „podstatný vklad“, Súdny dvor poskytol určité prvky tejto definície. Rozhodol totiž, že vklad do získania obsahu databázy sa týka „prostriedk[ov] určen[ých] na vyhľadávanie existujúcich materiálov a ich zhromažďovanie v uvedenej databáze, s vylúčením prostriedkov použitých na samotné vytvorenie materiálov“ [18]. Vklad do overenia obsahu databázy pozostáva z „prostriedk[ov], ktoré sú určené na kontrolu presnosti vyhľadávaných materiálov počas zostavovania tejto databázy, ako aj počas doby jej fungovania, s cieľom zaručiť spoľahlivosť informácií obsiahnutých v uvedenej databáze“ [19], čo nevyhnutne zahŕňa aktualizáciu databázy a elimináciu zastaraných materiálov. Napokon vklad do prezentácie obsahu databázy zahŕňa „prostriedk[y], ktoré sú určené na to, aby databáza plnila

[12] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-444/02, EU:C:2004:697, bod 29).

[13] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-444/02, EU:C:2004:697, bod 33).

[14] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-444/02, EU:C:2004:697, bod 30).

[15] Skutočnosť, že ochrana databázy je podmienená existenciou podstatného vkladu, odlišuje právo *sui generis* stanovené v článku 7 smernice 96/9 od niektorých práv súvisiacich s autorským právom, ktorých hlavným cieľom je síce tiež kompenzácia vkladov, ale neobsahujú takúto podmienku [ako napríklad právo výrobcov zvukových záznamov dotknuté vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 29. júla 2019, Pelham a i. (C-476/17, EU:C:2019:624)].

[16] Pozri odôvodnenia 39 až 42 smernice 96/9.

[17] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2004, The British Horseracing Board a i. (C-203/02, EU:C:2004:695, bod 69).

[18] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-338/02, EU:C:2004:696, bod 24).

[19] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-338/02, EU:C:2004:696, bod 27).

funkcie spracovania informácie, t. j. tieto prostriedky sú určené na systematické alebo metodické usporiadanie materiálov obsiahnutých v tejto databáze, ako aj na zriadenie ich individuálnej prístupnosti“ [20]. Táto posledná uvedená kategória teda zahŕňa aj vklady do vyhľadávacieho nástroja, ak ním databáza disponuje.

21. Pokiaľ ide o databázu spoločnosti CV-Online, zdá sa, že nezávislými materiálmi tvoriacimi jej obsah sú pracovné ponuky. Každá pracovná ponuka totiž predstavuje informačnú jednotku, ktorá má jednak samostatnú informačnú hodnotu a jednak je oddeliteľná od ostatných pracovných ponúk obsiahnutých v tejto databáze. Okrem toho je každá pracovná ponuka v databáze spoločnosti CV-Online individuálne prístupná cez vyhľadávací formulár, ktorým je vybavená táto databáza.

22. Tieto materiály nevytvára CV-Online, ale jej ich poskytujú zamestnávatelia. Táto spoločnosť tiež do určitej miery zabezpečuje overenie týchto materiálov, ako aj ich prezentáciu, a to najmä tým, že poskytuje na svojej internetovej stránke vyhľadávací formulár. Aj keď prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či CV-Online môže potvrdiť podstatný vklad do vytvorenia databázy, na prvý pohľad nič neumožňuje spochybniť predpoklad, že je to skutočne tak.

O obsahu prejudiciálnych otázok

23. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či presmerovanie používateľa prostredníctvom hypertextového prepojenia na internetovú stránku, kde možno nahliadnuť do obsahu databázy týkajúcej sa pracovných ponúk, spadá pod definíciu „reutilizácie“ uvedenú v článku 7 ods. 2 písm. b) smernice 96/9.

24. Aj keď sa domnievam, že nejde o akékoľvek presmerovanie na databázu, ale o presmerovanie na jednotlivé materiály tejto databázy, v tomto prípade na pracovné ponuky, zdá sa mi, že skutočný problém, ktorý nastoľuje táto otázka, nespočíva v hypertextových prepojeniach ako takých [21], ale v spôsobe, akým sa vykoná výber pracovných ponúk, na ktoré odkazujú tieto prepojenia.

25. Tento výber sa uskutočňuje pomocou vyhľadávača špecializovaného na pracovné ponuky, ktorý poskytuje Melons. Tento vyhľadávač reprodukuje a indexuje stránky obsahujúce pracovné ponuky, akou je stránka „CV.lv“, a následne umožňuje vyhľadávať v indexovanom obsahu [22] podľa kritérií ako napríklad povaha zamestnania alebo miesto výkonu práce, čo sú dve najdôležitejšie kritériá pri hľadaní zamestnania. Ide teda o vyhľadávač, ktorý sa špecializuje na prehľadávanie databáz prístupných na internete, v prejednávanej veci konkrétne databáz pracovných ponúk. Takéto vyhľadávače sa často nazývajú „zberači obsahu“. Práve to, ako sa z hľadiska článku 7 smernice 96/9 kvalifikujú výsledky, ktoré môžu používatelia dosiahnuť prostredníctvom tohto vyhľadávača, predstavuje relevantnú právnu otázku na účely poskytnutia užitočnej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku.

[20] Rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing (C-338/02, EU:C:2004:696, bod 27).

[21] Ak Súdny dvor konštatoval, že hypertextové prepojenia, vrátane „priamych odkazov“ nepredstavujú zásah do práva na sprístupňovanie verejnosti v zmysle článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230) (rozsudok z 13. februára 2014, Svensson a i., C-466/12, EU:C:2014:76, bod 29), nevidím dôvod, pre ktorý by tieto prepojenia mali predstavovať zásah do práva reutilizácie obsahu databázy prístupnej na internete, keďže táto reutilizácia je vymedzená ako „akákoľvek forma sprístupnenia verejnosti“ takéhoto obsahu.

[22] Podľa opisu fungovania tohto vyhľadávača, ktorý na pojednávaní poskytla CV-Online a ktorý Melons nespochybnila.

26. Svojou druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa informácie pochádzajúce z metatagov internetovej stránky obsahujúcej databázu, ktoré zobrazí internetový vyhľadávač poskytovaný treťou osobou, majú vykladať v tom zmysle, že spadajú pod definíciu „extrakcie“ podľa článku 7 ods. 2 písm. a) smernice 96/9.

27. Otázka, či reprodukcia a sprístupnenie verejnosti metatagov internetovej stránky obsahujúcej databázu spadá pod definíciu „extrakcie“ obsahu tejto databázy v zmysle článku 7 ods. 2 písm. a) smernice 96/9, je určite sama osebe zaujímavá.[23] Zdá sa mi však, že v prípade tejto druhej otázky, rovnako ako v prípade tej prvej, ide o všeobecnejší problém, a to opäť problém týkajúci sa posúdenia fungovania špecializovaného vyhľadávača z hľadiska práva *sui generis* uvedeného v článku 7 tejto smernice.

28. Z týchto dôvodov a s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď navrhujem analyzovať obe prejudiciálne otázky spoločne, pričom sa budú chápať tak, že sa týkajú toho, či má podľa článku 7 ods. 1 a 2 smernice 96/9 zostavovateľ databázy voľne prístupnej na internete právo zakázať používanie tejto databázy prostredníctvom internetového vyhľadávača špecializovaného na prehľadávanie obsahov databáz (zberač obsahu).

O výklade článku 7 ods. 1 a 2 smernice 96/9

29. Nastolenie problému spôsobom uvedeným v bode 28 vyššie umožňuje vidieť podobnosť medzi prejednávanou vecou a vecou, v ktorej bol vydaný rozsudok Innoweb, v ktorom mal Súdny dvor príležitosť vyjadriť sa ku kvalifikácii meta-vyhľadávača umožňujúceho vykonávať vyhľadávanie v databázach iných osôb z hľadiska práva *sui generis* upraveného v smernici 96/9. Nastoľuje sa teda otázka, či – a v akom rozsahu – sú závery prijaté Súdnym dvorom v tejto veci uplatniteľné na prejednávanú vec.

Vec Innoweb

30. Vec, v ktorej bol vydaný rozsudok Innoweb, sa týkala vyhľadávača špecializovaného na inzeráty na predaj ojazdených vozidiel. Tento vyhľadávač, dostupný na internete, umožňoval vyhľadávanie na internetových stránkach s inzerátmi automobilov, ktoré boli kvalifikované ako databázy chránené právom *sui generis* podľa smernice 96/9, a to pomocou vyhľadávacích formulárov uvedených internetových stránok, z čoho vyplýva jeho označenie „meta-vyhľadávač“. Tento meta-vyhľadávač prekladal žiadosti používateľov tak, aby boli zrozumiteľné pre vyhľadávacie formuláre internetových stránok obsahujúcich inzeráty automobilov, čo používateľom umožnilo vykonať súčasne vyhľadávania na viacerých stránkach, podľa približne rovnakých kritérií, aké sa používajú na týchto stránkach, konkrétne podľa príslušných vlastností ojazdených vozidiel. Výsledky vyhľadávania vykonaného meta-vyhľadávačom obsahovali inzeráty zodpovedajúce zvoleným kritériám spolu s hypertextovými odkazmi na internetové stránky, na ktorých boli tieto inzeráty umiestnené.[24]

[23] V tejto súvislosti možno nájsť určité usmernenia v judikatúre Súdneho dvora. Súdny dvor predovšetkým rozhodol, že pojmy „extrakcia“ a „reutilizácia“ v zmysle článku 7 smernice 96/9 sa nemôžu obmedziť na prípady extrakcie a reutilizácie, ktoré sa vykonávajú priamo z pôvodnej databázy, a ani nepredpokladajú priamy prístup do tejto databázy (rozsudok z 9. novembra 2004, The British Horseracing Board a i., C-203/02, EU:C:2004:695, body 52 a 53). Uvedené je podľa môjho názoru odpoveďou na hlavné tvrdenie spoločnosti Melons, že metatagy, ktorými je vybavená internetová stránka spoločnosti CV-Online, nie sú súčasťou jej databázy. Zostáva však určiť, či informácie, ktoré tieto metatagy obsahujú, predstavujú podstatnú časť obsahu tejto databázy.

[24] Pozri rozsudok Innoweb, body 9 až 11, ako aj 25 a 26.

31. Vo svojom rozsudku Súdny dvor rozhodol, že za okolností, o aké išlo v spore v tejto veci, prevádzkovateľ meta-vyhľadávača uskutočňuje reutilizáciu v zmysle článku 7 ods. 1 smernice 96/9 celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti tvorenej internetovou stránkou, na ktorej tento meta-vyhľadávač umožňuje vykonávať vyhľadávania. [25]

32. Súdny dvor predovšetkým konštatoval, že meta-vyhľadávač tým, že umožňuje preskúmať všetky údaje nachádzajúce sa v chránenej databáze, poskytuje svojim používateľom, ktorých treba označiť za verejnosť, prístup k celému obsahu tejto databázy iným spôsobom než spôsobom stanoveným jej zostavovateľom. [26] Tento meta-vyhľadávač má teda blízko k parazitujúcemu konkurenčnému produktu v zmysle odôvodnenia 42 smernice 96/9, pretože sa podobá databáze bez toho, aby sám disponoval údajmi. [27] Prevádzkovateľ meta-vyhľadávača tak úmyselne uskutočňuje reutilizáciu podstatnej časti alebo dokonca celého obsahu databázy, v ktorej tento meta-vyhľadávač vykonáva vyhľadávania. [28] Okrem toho je podľa Súdneho dvora irelevantné, že na získanie všetkých informácií o ponuke na predaj ojazdeného vozidla je nevyhnutné kliknúť na prepojenie odkazujúce na pôvodnú databázu tohto inzerátu. [29]

Uplatnenie na prejednávanú vec

33. Špecializovaný vyhľadávač, ktorý poskytuje Melons, funguje inak ako meta-vyhľadávač. Nevyužíva totiž vyhľadávacie formuláre internetových stránok, na ktorých umožňuje vykonávať vyhľadávania, a neprekladá v reálnom čase žiadosti jeho používateľov na kritériá používané týmito formulármi. Namiesto toho pravidelne indexuje tieto stránky a záznamy uchováva na svojich vlastných serveroch. Následne tento vyhľadávač vďaka svojmu vlastnému vyhľadávaciemu formuláru umožňuje používateľom vykonávať vyhľadávanie podľa ním navrhovaných kritérií, pričom toto vyhľadávanie sa uskutočňuje v údajoch, ktoré boli indexované. V tomto pracuje vyhľadávač spoločnosti Melons podobne ako bežné internetové vyhľadávače, akým je napríklad Google. Rozdiel je v tom, že zatiaľ čo bežné vyhľadávače prehľadávajú v zásade celú sieť (*World Wide Web*) tak, že prechádzajú z jednej internetovej stránky na druhú pomocou hypertextových odkazov na týchto stránkach, predmetný špecializovaný vyhľadávač je naprogramovaný tak, aby indexoval len internetové stránky z oblasti jeho špecializácie, t. j. v tomto prípade stránky obsahujúce pracovné ponuky. Metóda indexácie a vyhľadávací formulár tohto vyhľadávača sú navyše optimalizované s cieľom umožniť vyhľadávania a výber výsledkov podľa kritérií relevantných z pohľadu osôb hľadajúcich zamestnanie, a to najmä podľa typu pozície a miesta výkonu práce. Takýto vyhľadávač teda zámerne využíva dané internetové stránky, akou je napríklad stránka CV-Online.

34. V rozsudku Innoweb Súdny dvor špecifikoval charakteristické znaky meta-vyhľadávača, ktorého fungovanie bolo kvalifikované ako reutilizácia obsahu databáz, v ktorých tento vyhľadávač umožňoval vykonať vyhľadávanie. Týmito znakmi sú poskytovanie vyhľadávacieho formulára, ktorý má v podstate rovnaké znaky ako vyhľadávacie formuláre databáz dotknutých reutilizáciou, prekladanie žiadostí v reálnom čase a zobrazovanie výsledkov v poradí založenom na kritériách porovnateľných s kritériami použitými týmito databázami, pričom duplicitné výsledky nájdené vo viacerých databázach spája do jedného. [30]

[25] Rozsudok Innoweb, výrok.

[26] Rozsudok Innoweb, body 40 a 51.

[27] Rozsudok Innoweb, bod 48.

[28] Rozsudok Innoweb, body 52 a 53.

[29] Rozsudok Innoweb, body 44 a 45.

[30] Rozsudok Innoweb, výrok.

35. Nemyslím si však, že by sa tento rozsudok mohol vykladať *a contrario* v tom zmysle, že akákoľvek iná služba poskytovaná na internete neuskutočňuje reutilizáciu databázy len preto, že nemá rovnaké charakteristické znaky. Súdny dvor odkázal na daný prípad vo veci samej s cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu presnú odpoveď. Záver, ku ktorému dospel Súdny dvor, sa však nezakladá na podrobnostiach fungovania meta-vyhľadávača dotknutého v prejednávanej veci, ale na skutočnosti, že tento meta-vyhľadávač umožňoval preskúmať celý obsah dotknutej databázy spôsobom, ktorý zostavovateľ tejto databázy nestanovil, čím sprístupnil tento obsah svojim vlastným používateľom.

36. Ako vyplýva z informácií obsiahnutých v návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z pripomienok účastníkov konania, rovnakou schopnosťou preskúmať celý obsah databázy (alebo, presnejšie viacerých databáz súčasne) disponuje aj špecializovaný vyhľadávač, akým je vyhľadávač spoločnosti Melons. Tento vyhľadávač umožňuje vykonávať vyhľadávania na viacerých internetových stránkach s pracovnými ponukami podľa príslušných kritérií a bez použitia vyhľadávacích formulárov týchto stránok. Výsledok tohto vyhľadávania dáva používateľovi prístup k pracovným ponukám vybraným podľa uvedených kritérií. Pokiaľ možno uvedené internetové stránky kvalifikovať ako databázy chránené právom *sui generis* podľa smernice 96/9, predmetný vyhľadávač umožňuje preskúmať celý obsah týchto databáz tak, že uskutočňuje reutilizáciu v zmysle, aký dal pojmu „reutilizácia“ Súdny dvor v rozsudku Innoweb. Navyše vyhľadávač spoločnosti Melons tým, že indexuje a kopíruje obsah internetových stránok na svojom vlastnom serveri, uskutočňuje extrakciu obsahu databáz, ktoré tvoria tieto stránky. Poskytovanie hypertextových prepojení na inzeráty nachádzajúce sa na internetovej stránke spoločnosti CV-Online a reprodukcia informácií obsiahnutých v metatagoch tejto stránky, uvádzané v prejudiciálnych otázkach, sú len vonkajšími prejavmi extrakcie a reutilizácie, ktoré majú druhoradý význam. Situácia, o ktorú ide vo veci samej, sa teda podstatným spôsobom nelíši od situácie vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Innoweb.

37. Je teda potrebné dospieť k záveru, že internetový vyhľadávač, ktorý kopíruje a indexuje celý obsah alebo podstatnú časť databáz voľne prístupných na internete, a následne umožňuje svojim používateľom vykonávať vyhľadávania v týchto databázach podľa kritérií relevantných z hľadiska ich obsahu, uskutočňuje extrakciu a reutilizáciu tohto obsahu v zmysle článku 7 ods. 2 smernice 96/9. Napriek tomu si nemyslím, že by sa analýza mala skončiť na tomto mieste. Právo zamedziť takejto extrakcii a reutilizácii totiž musí podľa môjho názoru spĺňať dodatočné podmienky.

Predmet a cieľ ochrany poskytovanej právom sui generis

38. Treba konštatovať, že Súdny dvor v rozsudku Innoweb podal výklad pojmu „reutilizácia“ v značnej miere chrániaci záujmy zostavovateľov databáz. [31] Meta-vyhľadávač by totiž bolo možné zanalyzovať ako obyčajné automatizované vyhľadávanie vo viacerých databázach. Túto funkciu vyhľadávania v každom prípade zostavovatelia databáz predpokladajú. [32] Obsah databázy, pokiaľ ide o databázu voľne prístupnú na internete, je už navyše sprístupnený verejnosti samotným jej zostavovateľom.

[31] Dokonca až príliš chrániaci podľa niektorých autorov. Pozri najmä HUSOVEC, M: The End of (Meta) Search Engines in Europe? In: *Chicago-Kent Journal of Intellectual Property*. 2014, č. 1, s. 145 – 172.

[32] A zároveň transformuje zmes informácií do databázy tým, že jej materiály individuálne sprístupňuje, ako to vyžaduje článok 1 ods. 2 smernice 96/9 (pozri rozsudok z 9. novembra 2004, Fixtures Marketing, C-444/02, EU:C:2004:697, bod 31).

39. Hoci sa Súdny dvor rozhodol priznať zostavovateľom databáz ochranu proti meta-vyhľadávačom v situáciách, akou je situácia vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Innoweb, urobil tak v snahe zabrániť vytváraniu parazitujúcich konkurenčných produktov. V súvislosti s takouto činnosťou totiž existovalo riziko, že týmto zostavovateľom uniknú príjmy a budú tak ukrátení o príjmy, ktoré im majú zabezpečiť navrátenie ich vkladov do vytvorenia a zabezpečenia fungovania databázy. [33] Ako som totiž už uviedol [34], ochrana týchto vkladov predstavuje *ratio legis ultime* smernice 96/9. [35] Podľa môjho názoru na dosiahnutie cieľov tejto smernice bez toho, aby boli súčasne dotknuté ďalšie oprávnené záujmy, je potrebné pri výklade práva *sui generis* podľa článku 7 uvedenej smernice zohľadniť obavy, ktorými sa riadil Súdny dvor v uvedenej veci.

40. Hoci je cieľom práva *sui generis* upraveného v článku 7 smernice 96/9 ochrana zostavovateľov databáz pred vytváraním parazitujúcich konkurenčných výrobkov [36], nesmie súčasne viesť k tomu, že zabráni tvorbe inovatívnych výrobkov s pridanou hodnotou. [37] Môže byť však náročné rozlišovať medzi týmito dvoma kategóriami výrobkov. To, čo sa bude zdať parazitujúce zostavovateľovi databázy, bude pre používateľov predstavovať významnú pridanú hodnotu.

41. Rôzni zberači obsahu na internete sú toho výborným príkladom. Nielenže umožňujú lepšie usporiadať a efektívnejšie vyhľadávať informácie na internete, ale tiež prispievajú k riadnemu fungovaniu hospodárskej súťaže a k transparentnosti ponúk a cien. Vedú teda k zníženiu nákladov pre spotrebiteľov a efektívnejšiemu prideľovaniu zdrojov. V niektorých odvetviach spôsobili zberači obsahu skutočnú revolúciu na trhu, ako napríklad v osobnej leteckej doprave. Títo zberači teda zohrávajú významnú úlohu vo fungovaní internetu a vo všeobecnosti v rámci fungovania digitálneho hospodárstva.

42. Zároveň je nesporné, že títo zberači tým, že nasadzujú svoje služby na služby tvorcov obsahu na internete, profitujú z hospodárskeho úsilia týchto tvorcov. Takýmto konaním v rôznej miere zasahujú do obchodných modelov subjektov, ktorých obsah je predmetom prehľadávania, akými sú napríklad zostavovatelia databáz prístupných na internete. Otázkou je teda nájsť spravodlivú rovnováhu medzi záujmami týchto subjektov a záujmami zberačov obsahu a ich používateľov.

43. Zdá sa mi, že v prípade databáz chránených právom *sui generis* podľa článku 7 smernice 96/9 bolo zámerom normotvorcu Únie založiť túto rovnováhu na pojme vklad zostavovateľa databázy. Kritérium zásahu do vkladu v zmysle rizika spojeného s možnosťou navrátenia tohto vkladu ako podmienky priznania ochrany poskytovanej právom *sui generis* by podľa mňa umožnilo dosiahnuť ciele tohto práva [38] bez toho, aby neprimerane obmedzovalo inovácie na informačnom trhu.

44. Znenie článku 7 smernice 96/9 podľa môjho názoru umožňuje použitie takéhoto kritéria. Podľa článku 7 ods. 1 tejto smernice zostavovateľ databázy, *ktorá vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia alebo prezentácie jej obsahu*, má právo zamedziť konaniam spočívajúcim v extrakcii alebo reutilizácii celého obsahu databázy alebo podstatnej časti z nej.

[33] Rozsudok Innoweb, body 41 až 43 a 48.

[34] Pozri bod 19 vyššie.

[35] Pozri odôvodnenia 7 až 12, ako aj 40 a 41 tejto smernice.

[36] Pozri odôvodnenie 42 tejto smernice.

[37] Pozri odôvodnenie 47 tejto smernice.

[38] Je potrebné rozlišovať medzi *predmetom* ochrany poskytovanej právom *sui generis*, t. j. obsahom databázy, a *cieľom* tejto ochrany, ktorým je vklad.

45. Z tejto formulácie vyplýva, že prvým cieľom tohto ustanovenia je obmedziť ochranu poskytovanú právom *sui generis* len na databázy, ktorých vytvorenie alebo fungovanie si vyžaduje podstatné vklady. Tento cieľ je v súlade s cieľom smernice 96/9, ktorým je chrániť a podporiť takýto vklad. Toto obmedzenie má však rovnako funkciu ochrany hospodárskej súťaže. Súdny dvor už totiž mal príležitosť rozhodnúť, že predmetný vklad sa musí týkať najmä zhromažďovania informácií tvoriacich obsah databázy s vylúčením vkladov do vytvárania týchto informácií.[39] To umožňuje zabrániť monopolizácii informácií zo strany subjektu, ktorý tieto informácie vytvoril.[40]

46. V rovnakom duchu by sa ochrana poskytovaná právom *sui generis* mala priznať len vtedy, ak predmetná extrakcia alebo reutilizácia poškodzuje vklad do vytvorenia alebo fungovania danej databázy, ktorej ochrana sa požaduje, v tom zmysle, že predstavujú riziko pre možnosti navrátenia tohto vkladu najmä tým, že ohrozujú príjmy plynúce z využívania dotknutej databázy. Cieľ sledovaný obmedzením ochrany len na databázy, ktoré vykazujú podstatné vklady, by bol totiž dosiahnutý len čiastočne, ak by sa tejto ochrany bolo možné dovolávať aj proti konaniam, ktoré nepoškodzujú predmetný vklad.

47. Vnútroštátne súdy by preto mali overiť nielen to, či došlo k extrakcii alebo reutilizácii celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti a či získanie, overenie alebo prezentácia tohto obsahu vykazujú podstatný vklad, ale aj to, či predmetná extrakcia alebo reutilizácia predstavujú riziko pre možnosti navrátenia tohto vkladu. Ak by to tak bolo, len vtedy by zostavovatelia databáz mali mať právo zamedziť extrakcii alebo reutilizácii obsahu svojich databáz.

48. CV-Online tvrdí, že svoje príjmy získava z platieb realizovaných zamestnávateľmi za inzeráty umiestnené na jej internetovej stránke. Ide teda o spôsob financovania odlišný od spôsobu financovania databázy dotknutej vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Innoweb, založeného na príjmoch z reklamy. Podľa CV-Online cena, ktorú môže od týchto zamestnávateľov požadovať, závisí od počtu návštevníkov jej stránky. Tento počet však klesá z dôvodu existencie služieb ako je napríklad vyhľadávač spoločnosti Melons.

49. Toto tvrdenie sa však po prvé javí ako čisto hypotetické a bolo by potrebné ho podložiť presvedčivými dôkazmi na to, aby bolo možné odôvodniť poškodenie vkladu do databázy spoločnosti CV-Online existenciou špecializovaných vyhľadávačov, akým je vyhľadávač spoločnosti Melons. Po druhé takýto vyhľadávač nahrádza len vyhľadávací formulár internetovej stránky spoločnosti CV-Online. Napriek tomu táto internetová stránka zostáva nevyhnutným sprostredkovateľom medzi uchádzačmi o zamestnanie a zamestnávateľmi, pretože iba táto stránka obsahuje úplné informácie o pracovných ponukách, ako aj nástroj umožňujúci používateľom odosielať ich žiadosti priamo z tejto stránky.[41] Z pohľadu zamestnávateľov sa teda nezdá byť dotknutá efektívnosť spoločnosti CV-Online ako priestoru pre vyhľadávanie zamestnancov. Napokon po tretie právo *sui generis* má chrániť pred obchodným parazitovaním a nie pred existenciou akejkoľvek hospodárskej súťaže. CV-Online sa teda nemôže dovolávať tohto práva s cieľom brániť existencii akéhokoľvek iného vyhľadávača v oblasti pracovných ponúk. To všetko však spadá do posúdenia skutkových okolností, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu.

50. Okrem toho bude musieť tento súd zohľadniť aj dodatočný aspekt, a to ochranu hospodárskej súťaže.

[39] Pozri najmä rozsudok z 9. novembra 2004, The British Horseracing Board a i. (C-203/02, EU:C:2004:695, bod 1 prvý odsek výroku).

[40] Pozri najmä DERCLAYE, E.: c. d., s. 94.

[41] Tento nástroj nie je súčasťou databázy, ale predstavuje doplnkovú službu. Je však súčasťou bežného využívania databázy spoločnosťou CV-Online. Toto využívanie nie je v tomto smere ovplyvnené existenciou vyhľadávača spoločnosti Melons.

Aspekty spojené s ochranou hospodárskej súťaže

51. Chcem pripomenúť, že podľa článku 13 smernice 96/9 táto smernica nemá vplyv na ustanovenia týkajúce sa okrem iného práva v oblasti nekalej súťaže. Toto pravidlo, ktoré navyše obsahuje dlhý zoznam oblastí práva, ktoré nie sú dotknuté uvedenou smernicou, sa môže javiť iba ako zvyčajná výhrada obsiahnutá v množstve legislatívnych aktov Únie. V prípade smernice 96/9 a práva *sui generis*, ktoré táto smernica konkrétne zavádza, má však táto zmienka o nekalej súťaži značný význam.

52. Hoci má uvedené právo *sui generis* formu práva duševného vlastníctva, svoj pôvod má v právnych predpisoch o nekalej súťaži.[42] Jeho cieľom je chrániť zostavovateľov databáz pred praktikou typickou pre nekalú súťaž, ktorou je parazitizmus. Domnievam sa však, že táto ochrana nemôže viesť k inému protisúťažnému správaniu, konkrétne k zneužitiu dominantného postavenia. Ochrana zostavovateľov databáz poskytovaná právom *sui generis* však môže vytvárať priestor na takéto praktiky. Toto riziko si navyše uvedomovali aj tvorcovia smernice 96/9. Snaha vyhnúť sa tomuto riziku je teda výslovne uvedená ako dôvod existencie pravidla zavedeného smernicou 96/9 o neovplyvňovaní vnútroštátneho práva alebo práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré je obsiahnuté v jej článku 13.[43]

53. Súdny dvor mal už viackrát príležitosť rozhodnúť, že výkon výlučného práva chrániaceho databázu môže viesť k zneužívajúcemu správaniu, ak sa odmietnutie nositeľa tohto práva týka informácií nevyhnutných na výkon dotknutej činnosti, ak je toto odmietnutie prekážkou vzniku nového výrobku, po ktorom existuje potenciálny dopyt, ak toto odmietnutie nie je odôvodnené a ak môže úplne vylúčiť akúkoľvek hospodársku súťaž na sekundárnom trhu.[44]

54. Je pravda, že táto judikatúra sa týkala odmietnutia udeliť licenciu, zatiaľ čo v prejednávanej veci ide o reutilizáciu obsahu databázy bez povolenia zostavovateľa databázy. Veci, v ktorých mal Súdny dvor možnosť rozhodnúť, sa však týkali databáz chránených autorským právom, ktoré poskytuje svojmu nositeľovi výlučné právo povoliť alebo zakázať akúkoľvek formu využívania predmetu ochrany. V prípade takéhoto práva akékoľvek zasahovanie do sféry vyhradenej výlučne nositeľovi práva predstavuje porušenie uvedeného práva. Naopak právo *sui generis* podľa článku 7 smernice 96/9 nepriznáva také široké výlučné právo ako je tomu v prípade autorského práva. Tento článok zavádza len možnosť zostavovateľa databázy zamedziť extrakcii alebo reutilizácii obsahu databázy. Výkon tohto oprávnenia je teda potrebné posudzovať z hľadiska zákazu zneužitia dominantného postavenia.

55. Internetová stránka „CV.lv“ je označovaná ako najdôležitejšia stránka s inzerátmi na voľné pracovné miesta v Lotyšsku. Nemožno teda vylúčiť, že použitie informácií, ktoré obsahuje, je nevyhnutné na výkon činnosti zbierania pracovných ponúk na internete v tomto členskom štáte.[45] Zamietnutie prístupu k týmto informáciám by teda bránilo vzniku takýchto služieb na tomto trhu. Ak by vnútroštátny súd dospel k záveru, že fungovanie takých vyhľadávačov, akým je vyhľadávač spoločnosti Melons, vážne nepoškodzuje vklad spoločnosti CV-Online do databázy,[46] viedlo by to k zániku podľa mňa jediného objektívneho odôvodnenia zamietnutia.

[42] Pozri návrh smernice Rady o právnej ochrane databáz, COM(92) 24 final, body 5.3.6 a 5.3.10, s. 35.

[43] Podľa odôvodnenia 47 smernice 96/9 „nesmie byť ochrana právom *sui generis* poskytovaná takým spôsobom, aby umožňovala zneužitie dominantného postavenia, …preto sa ustanovenia tejto smernice netýkajú použitia súťažných pravidiel spoločenstva ani vnútroštátnych súťažných pravidiel“.

[44] Rozsudok z 29. apríla 2004, IMS Health (C-418/01, EU:C:2004:257, body 35 a 37, ako aj citovaná judikatúra).

[45] Takáto činnosť totiž nie je pre užívateľov veľmi užitočná, ak hlavný aktér na trhu chýba vo vyzbieraných výsledkoch.

[46] Pozri body 48 a 49 vyššie.

56. Napokon predmetné zamietnutie je zjavne spôsobilé vylúčiť hospodársku súťaž na relevantnom trhu. V prvom rade totiž CV-Online svoje právo zakázať extrakciu a reutilizáciu obsahu svojej databázy vykonáva selektívne. Samotná táto spoločnosť tvrdí, že nemá námietky voči indexácii a reprodukcii jej internetovej stránky prostredníctvom všeobecných vyhľadávačov ako napríklad Google. Práve naopak, uľahčuje túto indexáciu tým, že na svojej internetovej stránke používa metatagy, aby dosiahla presnejšiu indexáciu a aby zachytila užívateľov, ktorí hľadajú pracovné ponuky pomocou týchto všeobecných vyhľadávačov. Na druhej strane CV Online bráni tomu istému konaniu špecializovaných vyhľadávačov, akým je vyhľadávač spoločnosti Melons, pretože môžu konkurovať jej vlastnej činnosti.

57. V druhom rade je CV-Online aktívna nielen na hlavnom trhu s pracovnými ponukami na internete, ale aj na sekundárnom trhu zberačov týchto ponúk prostredníctvom svojej ďalšej internetovej stránky „Visidarbi.lv“, ktorá je zberačom pracovných inzerátov z rôznych zdrojov vrátane stránky „Cv.lv“.[47] Je teda možné, že CV-online v skutočnosti uplatňuje svoje právo zakázať extrakciu a reutilizáciu obsahu jej internetovej stránky „CV.lv“ nie na ochranu vkladov do jej databázy, ale na to, aby vylúčila Melons zo sekundárneho trhu so zberačmi pracovných ponúk.

58. Kritériá stanovené judikatúrou Súdneho dvora sa samozrejme uplatňujú v kontexte článku 102 ZFEÚ. Ak konanie spoločnosti CV-Online nemá vplyv na obchod medzi členskými štátmi, tento článok sa neuplatní. Vzhľadom na uvedené článok 13 smernice 96/9 odkazuje tak na právo Únie, ako aj na vnútroštátne právo v oblasti hospodárskej súťaže. Vnútroštátnemu súdu preto prináleží overiť, či konanie spoločnosti CV-Online napĺňa znaky zneužitia dominantného postavenia z hľadiska lotyšského práva v oblasti hospodárskej súťaže. V prípade kladnej odpovede by mal tento súd podľa môjho názoru vyvodiť dôsledky, ktoré v práve hospodárskej súťaže vyplývajú z takéhoto zneužitia. Tieto dôsledky môžu v prípade, že to vnútroštátny súd uzná za vhodné, viesť až k vylúčeniu spoločnosti CV Online z nároku na ochranu poskytovanú právom *sui generis* podľa článku 7 smernice 96/9.

Obmedzenie práva zostavovateľa databázy

59. Ako som už uviedol[48], podmienka existencie zásahu do vkladu zostavovateľa databázy by sa podľa môjho názoru mala brať do úvahy pri stanovení práva tohto zostavovateľa zakázať extrakciu a reutilizáciu celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti. To isté platí aj pre riziko zneužitia dominantného postavenia, pretože takéto zneužitie by bolo nesporne v rozpore s cieľom práva *sui generis* stanoveným v smernici 96/9. Navrhujem teda vykladať článok 7 ods. 1 tejto smernice v tom zmysle, že zostavovateľ databázy má právo zakázať extrakciu alebo reutilizáciu celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti len pod podmienkou, že tieto úkony poškodzujú jeho vklad do získania, overenia alebo prezentácie tohto obsahu, t. j. že predstavujú riziko pre možnosti navrátenia tohto vkladu bežným využívaním predmetnej databázy. Okrem toho by takýto zákaz nemal predstavovať zneužitie dominantného postavenia zostavovateľa databázy na príslušnom trhu alebo na sekundárnom trhu. Úlohou príslušných súdov bude samozrejme overiť, či sú tieto podmienky splnené.

[47] Hoci zástupca spoločnosti CV-Online na otázku položenú počas pojednávania týkajúcu sa tejto stránky uviedol, že nie je oprávnený sa vyjadrovať v tejto veci, informácie nachádzajúce sa na stránke „Visidarbi.lv“ jasne ukazujú, že ide o zberača pracovných ponúk na internete patriaceho spoločnosti CV-Online. Fungovanie tohto zberača podrobne uvádza jeho výrobca na tejto adrese: https://arkbauer.com/portfolio/building-a-brand-new-visidarbi-lv-job-portal-and-aggregator/.

[48] Pozri body 39 až 47 vyššie.

Návrh

60. Vzhľadom na všetky tieto úvahy navrhujem, aby sa na prejudiciálne otázky, ktoré položil Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Krajský súd Riga, občianskoprávne kolégium, Lotyšsko), odpovedalo takto:

Článok 7 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz sa má vykladať v tom zmysle, že:

– internetový vyhľadávač, ktorý kopíruje a indexuje celý obsah alebo podstatnú časť databáz voľne prístupných na internete a následne umožňuje svojim používateľom vykonávať vyhľadávania v týchto databázach podľa kritérií relevantných z hľadiska ich obsahu, uskutočňuje extrakciu a reutilizáciu tohto obsahu v zmysle tohto ustanovenia,

– zostavovateľ databázy má právo zakázať extrakciu alebo reutilizáciu celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti len pod podmienkou, že tieto úkony poškodzujú jeho vklad do získania, overenia alebo prezentácie tohto obsahu, t. j. že predstavujú riziko pre možnosti navrátenia tohto vkladu bežným využívaním predmetnej databázy, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Vnútroštátne súdy musia zabezpečiť, aby výkon práva zakázať extrakciu alebo reutilizáciu celého obsahu databázy alebo jej podstatnej časti neviedol k zneužitiu dominantného postavenia zostavovateľa tejto databázy na príslušnom trhu alebo na sekundárnom trhu v zmysle článku 102 ZFEÚ alebo vnútroštátneho práva v oblasti hospodárskej súťaže.